

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการสืบเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของ Sarbanes – Oxley Act ในประเทศไทย มุมมองของผู้รับการตรวจสอบ” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงระดับความเสี่ยงในการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการสืบเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในมุมมองของบริษัทย่อยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินงานในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการสืบเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในมุมมองของบริษัทย่อยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินงานในประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการสืบเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในมุมมองของผู้สอบบัญชี
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและหน่วยงานกำกับดูแลในการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย

จากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์ผู้รับการตรวจสอบพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการสืบเปลี่ยนผู้สอบบัญชีของ Sarbanes – Oxley Act สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ คือ ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบ และปัจจัยด้านการสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อ 1 และ 2 ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

H1: ความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี ในมุมมองของบริษัทย่อยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินงานในประเทศไทย

H2:ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี ในมุมมองของบริษัทย่อยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินงานในประเทศไทย

H3:การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี ในมุมมองของบริษัทย่อยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินงานในประเทศไทย

การวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 นั้นไม่มีสมมติฐาน เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนดังกล่าวไม่ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 นั้นได้เก็บข้อมูลเพื่อแสดงความคิดเห็นเท่านั้น ดังนั้นข้อมูลในส่วนนี้ จึงไม่มีการใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 4 ข้อได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เกี่ยวกับระดับความเสี่ยงในการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการปรับเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในมุมมองของบริษัทย่อยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินงานในประเทศไทย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ของการวิจัยนี้ที่ต้องการศึกษาถึงระดับความเสี่ยงในการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี โดยเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงในการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีระหว่างกลุ่มของผู้อำนวยความสะดวกฝ่ายบัญชีของบริษัทที่เริ่มใช้ Sarbanes – Oxley Act แล้วกับกลุ่มของผู้อำนวยความสะดวกฝ่ายบัญชีของบริษัทที่ยังไม่ได้เริ่มใช้ Sarbanes – Oxley Act

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มของบริษัทที่เริ่มใช้ Sarbanes – Oxley Act แล้ว เห็นว่าในปีแรกที่มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีมีระดับความเสี่ยงในการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีอยู่ในระดับที่ มีความเสี่ยงมาก และในส่วนของผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มที่ยังไม่ได้เริ่มใช้ Sarbanes – Oxley Act เห็นว่า ในปีแรกที่มีการเปลี่ยนผู้สอบบัญชีมีระดับความเสี่ยงในการตรวจพบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีอยู่ในระดับที่ มีความเสี่ยงมากที่สุด ส่วนในปัจจุบันนั้นผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการสืบเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในมุมมองของบริษัทย่อยของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินงานในประเทศไทย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของการวิจัยนี้ ซึ่งเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี โดยการหาความสัมพันธ์ของปัจจัยกับความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีที่สามารถสรุปผลการวิจัย โดยเรียงตามลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ (1) ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี (2) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบและ (3) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบ

1. ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชี

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าเห็นว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีนั้น ตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้ การวางแผนการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทอย่างเหมาะสม การควบคุมและสอบทานงานตรวจสอบของผู้ช่วยผู้สอบบัญชีโดยละเอียด ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในของบริษัท ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและอุตสาหกรรมของบริษัท ความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชี การฝึกอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับวิชาชีพสอบบัญชี และความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านและเฉพาะอุตสาหกรรม เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบธุรกิจหลาย ๆ ประเภทอุตสาหกรรม นั้นไม่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี

2. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบ

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าเห็นว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีนั้น ตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้ การปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานของบริษัทได้เป็นอย่างดี การมีอิสระจากคณะกรรมการบริหารของบริษัทผู้รับการตรวจสอบในการปฏิบัติงานและรายงานการสอบบัญชี ความสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้บริหาร

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่พบว่า ปัจจัยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีนั้น อาจเนื่องมาจากปัจจัยดังกล่าวมีผลต่อคุณภาพของงานสอบบัญชี ซึ่งผู้รับการตรวจสอบส่วนใหญ่ต้องการให้งานสอบบัญชีมีคุณภาพ กล่าวคือ ต้องการให้การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีสามารถตรวจพบข้อผิดพลาดที่มีสาระสำคัญต่องบการเงินและทราบถึงข้อบกพร่องในระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายในของบริษัท เพื่อทางบริษัทจะได้หาแนวทางแก้ไขข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องได้อย่างทันเวลา

3. ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบ

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าเห็นว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีนั้น ตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้ การติดต่อสื่อสารในเรื่องการวางแผนงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัท การติดต่อสื่อสารและรายงานข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบระหว่างการตรวจสอบกับผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีมีทิศทางตรงกันข้ามกัน กล่าวคือ ถ้าการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีกับบริษัทผู้รับการตรวจสอบมีการติดต่อมาก(บ่อย) จะมีผลให้ความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดลดลง

ซึ่งผลการวิจัยของปัจจัยทั้ง 3 ดังกล่าวข้างต้น มีผลช่วยสนับสนุนในการลดความเสี่ยงในการสอบบัญชี ตามทฤษฎีของ Sarbanes – Oxley Act

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เกี่ยวกับปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการปรับเปลี่ยนผู้สอบบัญชีในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ของการวิจัยนี้ ซึ่งเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี ในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่มคือ (1) ผู้สอบบัญชีที่ทำการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทในเครือสหรัฐอเมริกา และ (2) ผู้สอบบัญชีที่ไม่ได้ทำการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทในเครือสหรัฐอเมริกา

จากผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นเหมือนกันว่า ปัจจัยส่วนใหญ่แล้วมีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชี ทั้งนี้เนื่องมาจาก กฎหมาย Sarbanes – Oxley Act มีข้อปฏิบัติที่ยุ้งยากซับซ้อน จึงมีผลทำให้ผู้สอบบัญชีมีความเห็นว่า ผู้สอบบัญชีที่ต้องทำการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทในเครือสหรัฐ

อเมริกาจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจที่ทำการตรวจสอบ และข้อปฏิบัติต่างๆ ที่ Sarbanes – Oxley Act ได้กำหนดไว้ ซึ่งในส่วนของผลการวิเคราะห์ในมุมมองของผู้สอบบัญชีนั้น ผู้วิจัยไม่มีการหาความสัมพันธ์ของปัจจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและหน่วยงานกำกับดูแลในการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ของการวิจัยนี้ ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีและหน่วยงานกำกับดูแลในการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยสามารถสรุปความคิดเห็นออกมาได้ 2 ด้าน คือมีความเป็นไปได้ในการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย และไม่มีความเป็นไปได้ในการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยจำแนกเป็นด้านของผู้สอบบัญชีและหน่วยงานกำกับดูแล

1. มีความเป็นไปได้ในการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย

1.1 ด้านผู้สอบบัญชี

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า มีความเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย เนื่องจาก

1. การนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้จะทำให้มาตรฐานวิชาชีพสอบบัญชีในประเทศไทยอยู่ในระดับเดียวกับมาตรฐานวิชาชีพสอบบัญชีของต่างประเทศ ซึ่งจะเป็นที่ยอมรับของนักลงทุนมากขึ้น เพราะในปัจจุบันจำนวนของนักลงทุนชาวต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีจำนวนค่อนข้างมาก
2. การกำกับดูแลของตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย มักมีต้นแบบมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา

1.2 ด้านหน่วยงานกำกับดูแล

ผู้ตอบได้ให้ความเห็นว่า การนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้จะช่วยให้อำนาจในตลาดหลักทรัพย์มีระบบการควบคุมภายในที่ดีขึ้น มีความโปร่งใสขึ้น มีผลให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่นมากขึ้น

2. ไม่มีความเป็นไปได้ในการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้กับบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย

2.1 ด้านผู้สอบบัญชี

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า แม้กฎหมาย Sarbanes – Oxley Act จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ลงทุน แต่ผู้ที่ผลักดันให้เกิดกฎหมายนี้ยังไม่มี ในด้านของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย คงยังไม่พร้อมและน่าจะถูกค้านในประเด็นที่มีผลกระทบต่อผู้สอบบัญชีและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาจจะต้องรอให้เกิดกรณีเช่นเดียวกับ Enron , Worldcom เสียก่อน จึงจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดกฎหมายนี้ขึ้น

2.2 หน่วยงานกำกับดูแล

ผู้ตอบมีความเห็นว่าข้อกำหนดในกฎหมาย Sarbanes – Oxley Act นี้ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของไทย อย่างเช่น จำนวนผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีของไทยในแต่ละแห่งมีจำนวนน้อยกว่าเมื่อเทียบกับจำนวนผู้สอบบัญชีของสำนักงานสอบบัญชีต่างชาติทำให้มีผลในเรื่องของการสับเปลี่ยนผู้สอบบัญชี เป็นต้น แต่ถ้าหากมีการนำมาใช้ในเรื่องที่เหมาะสมกับประเทศไทยแล้วนำมาปรับใช้ โดยการออกเป็นกฎเกณฑ์เป็นเรื่องๆ ไป ไม่ควรจะนำกฎหมายทั้งฉบับมาใช้ อย่างเช่น การห้ามผู้สอบบัญชีให้บริการอื่นที่ไม่ใช่การสอบบัญชี อาจยังไม่เหมาะสมที่จะกำหนดห้าม เป็นต้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับผลกระทบโดยรวมของการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้ในการปฏิบัติงานทั้งในด้านของ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีของบริษัทในเครือสหรัฐอเมริกา และด้านผู้สอบบัญชี

1. ด้านผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีของบริษัทในเครือสหรัฐอเมริกา

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า การนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้ในการปฏิบัติงานทำให้ การปฏิบัติงานมีความยุ่งยากเพิ่มมากขึ้น อย่างเช่น การเตรียมเอกสารเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัทตลอดจนการจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีความยุ่งยากและทำให้ใช้เวลาค่อนข้างมาก จึงมีผลให้ผู้ปฏิบัติงานตาม Sarbanes – Oxley Act ในสภาพความเป็นจริงทำให้ยาก เพราะบุคลากรในแต่ละบริษัทมีจำนวนจำกัด ยิ่งมีการแยกหน้าที่ให้ชัดเจนมากเท่าใด ต้องใช้บุคลากรมากขึ้นเท่านั้น

2. ด้านผู้สอบบัญชี

ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ความเห็นว่า การนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้ในการปฏิบัติงานมีทั้งผลดี และผลเสีย ดังนี้

ผลดี เมื่อผู้รับการตรวจสอบที่อยู่ในเครือสหรัฐอเมริกา นำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้ จะช่วยให้ผู้สอบบัญชีสามารถเข้าใจระบบการควบคุมภายในของผู้รับบริการมากขึ้น

ผลเสีย เนื่องจากในประเทศไทย ยังขาดผู้มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญเกี่ยวกับการควบคุมภายใน ในการปฏิบัติตาม Sarbanes – Oxley Act ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการปฏิบัติงาน

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากผลการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการปรับเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในมุมมองของผู้รับบริการตรวจสอบ” ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะทางการวิจัยในอนาคต ได้ดังนี้

1. งานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยงจากการตรวจไม่พบข้อผิดพลาดในการสอบบัญชีภายใต้มาตรการปรับเปลี่ยนผู้สอบบัญชี ในมุมมองของผู้รับบริการตรวจสอบเท่านั้น ดังนั้น ในส่วนของการวิจัยในอนาคตนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการศึกษาถึงผลกระทบโดยรวมจากการนำ Sarbanes – Oxley Act มาใช้ ในมุมมองของผู้รับบริการตรวจสอบ

2. งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาในมุมมองของผู้รับบริการตรวจสอบ ดังนั้นในส่วนของงานวิจัยในอนาคตผู้วิจัยเห็นว่าควรมองถึงผลกระทบทางด้านผู้สอบบัญชีด้วย เพื่อจะได้อรรถาธิบายถึงผลกระทบของ กฎหมาย Sarbanes – Oxley Act ทั้ง 2 ด้าน